

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Etnologia Polski – wykład , PG_00200573						
Kierunek studiów	Etnologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			4.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Etnologii Polski i Antropologii Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Anna Kwaśniewska					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0		68.0		100
Cel przedmiotu	<p>1.Wprowadzenie do problematyki badań kultury ludowej/regionalnej Polski w jej zróżnicowaniu regionalnym i historycznym.</p> <p>2. Zaznajomienie studentów z regionami etnograficznymi, kryteriami i dylematami ich delimitacji, problematyką Ziemi Zachodnich i Północnych</p> <p>3. Zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu etnografii i dziedzictwa kulturowego Polski.</p> <p>4.Zapoznanie z problematyką tradycji, jej współczesną rolą i znaczeniem dla społeczności lokalnych i regionalnych</p> <p>5. Kształtowanie umiejętności dyskursu naukowego, krytyki źródeł</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ETNOL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	_W08 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów polskiej kultury ludowej właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	_W08 Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów polskiej kultury ludowej właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	[SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
[ETNOL3_W02] Ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę dotyczącą terminologii, teorii i metodologii z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie etnologii i antropologii kulturowej)	_W02 Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu badań etnograficznych Polski	_W02 Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu badań etnograficznych Polski	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[ETNOL3_W04] Ma zaawansowaną wiedzę o procesach etnicznych na świecie i fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji	_W04 Ma uporządkowaną tematycznie wiedzę o procesach etnicznych w Polsce oraz rozumie znaczenie promocji i ochrony dziedzictwa polskiej kultury ludowej	_W04 Ma uporządkowaną tematycznie wiedzę o procesach etnicznych w Polsce oraz rozumie znaczenie promocji i ochrony dziedzictwa polskiej kultury ludowej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[ETNOL3_U07] Umie interpretować wytwory kulturowe za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	_U07 Umie interpretować wytwory polskiej kultury ludowej za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	_U07 Umie interpretować wytwory polskiej kultury ludowej za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
[ETNOL3_W03] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach etnologicznej wiedzy o kulturze polskiej, europejskiej i pozaeuropejskiej	_W03 Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą etnograficznego zróżnicowania Polski, wybranych dziedzin kultury typu ludowego, specyfiki kulturowej terenów postmigracyjnych	_W03 Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą etnograficznego zróżnicowania Polski, wybranych dziedzin kultury typu ludowego, specyfiki kulturowej terenów postmigracyjnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[ETNOL3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	_K06 Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	_K06 Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania etyki zawodowej	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
[ETNOL3_K07] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	_K07 Ma świadomość znaczenia dziedzictwa polskiej kultury ludowej oraz własnej odpowiedzialności za jej zachowanie	_K07 Ma świadomość znaczenia dziedzictwa polskiej kultury ludowej oraz własnej odpowiedzialności za jej zachowanie	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOL3_K01] Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	_K01 Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy z zakresu etnografii Polski, efektywnie organizuje swoją pracę, krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	_K01 Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy z zakresu etnografii Polski, efektywnie organizuje swoją pracę, krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
[ETNOL3_U05] Potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	_U05 W badaniach polskiej kultury ludowej/regionalnej potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	_U05 W badaniach polskiej kultury ludowej/regionalnej potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ETNOL3_U06] Potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej	_U06 Potrafi rozpoznawać i analizować przejawy polskiej kultury ludowej: materialnej, symbolicznej i społecznej	_U06 Potrafi rozpoznawać i analizować przejawy polskiej kultury ludowej: materialnej, symbolicznej i społecznej	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	<p>1. Zarys historii, specyfika, kierunki badań etnologicznych na ziemiach polskich.</p> <p>2-4 Region etnograficzno-kulturowy kryteria delimitacji, regionalne zróżnicowanie Polski , tereny postmigracyjne i ich specyfika.</p> <p>5. Krajobraz kulturowy wsi i jego przemiany.</p> <p>6. Budownictwo i architektura ludowa - konstrukcje, zróżnicowanie regionalne budownictwa, ochrona budownictwa ludowego</p> <p>7 Rolnictwo i jego przemiany, pozarolnicze zajęcia ludności</p> <p>8. Rybołówstwo przybrzeżne morskie, rybołówstwo jeziorne i rzeczne.</p> <p>9. Odzież codzienna i odświętna. Strój ludowy jako kod kulturowy. Renesans zainteresowania strojem ludowym i jego przyczyny.</p> <p>10. Rośliny uprawne i dziko rosnące i ich zastosowanie w kuchni, lecznictwie ludowym, obrzędowości.</p> <p>11. Pożywienie i jego przemiany; wzory konsumpcji; etykieta , lista produktów tradycyjnych.</p> <p>12-13. Dziedzictwo niematerialne wsi ; wybrane obrzędy i ich przemiany.</p> <p>14-15. Zapoznanie studentów z dziedzictwem kulturowym wsi polskiej/ wizyta w muzeum etnograficznym lub objazd terenowy</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Wypowiedź pisemna -na postawione pytania egzaminacyjne	51.0%	80.0%
	Obecność na zajęciach i udział w dyskusji	0.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Burszta J. , <i>Kultura ludowa - kultura narodowa.. Szkice i rozprawy</i>, Warszawa 1974.</p> <p>Brencz A., <i>Wielkopolski rok obrzędowy. Tradycja i zmiana</i>, Poznań 2006.</p> <p>Czerwiński, T., <i>Budownictwo ludowe w Polsce</i>. Warszawa 2006.</p> <p><i>Etnografia Polski. Przemiany kultury ludowej</i>, red.M. Biernacka i in., Wrocław 1981.</p> <p>Historia etnografii polskiej, red. M. Terlecka, Wrocław-Warszawa-Kraków - Gdańsk 1973</p> <p><i>Niematerialne dziedzictwo kulturowe wsi identyfikacja dokumentacja ochrona interpretacja pojęcia poglądy</i>, red. K. Braun, Warszawa - Węgorzewo 2013.</p> <p>Ogrodowska, B., <i>Polskie obrzędy i zwyczaje doroczne</i>. Warszawa 2004, 2006</p> <p>Piskorz Branekova, E., <i>Polskie stroje ludowe t. 1-3</i>. Warszawa 2003, 2007.</p> <p>Wyżga M. , <i>Chłopstwo. Historia bez krawata</i>, Kraków 2022</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Kroh A., <i>Sklep potrzeb kulturalnych</i>. Warszawa 1999.</p> <p><i>Słownik etnologiczny. Terminy ogólne</i>, red. Z. Staszczak, Warszawa-Poznań 1987.</p> <p>Zadrożyńska, A., <i>Świętowania polskie</i>. Warszawa 2002.</p> <p>Znamierowska-Prüfferowa M., <i>Tradycyjne rybołówstwo ludowe w Polsce na tle zbiorów i badań terenowych . Etnograficznego w Toruniu</i>, Toruń 1988</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Regiony etnograficzno-kulturowe w Polsce i ich charakterystyka.</p> <p>Strój ludowy - element tożsamości czy kostium sceniczny?</p> <p>Rośliny uprawne i dziko rosnące - ich zastosowanie w kuchni, lecznictwie ludowym, obrzędowości.</p> <p>Co zanikło, co pozostało - Obrzędy doroczne i ich przemiany</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.